

skaber. Nogle Aktieselskaber aflevere deres Regnskaber, men det er langt fra alle, der gør det. Men et Aktieselskab synes dog at være en Virksomhed af den Natur, at dens Regnskab burde sendes til vore Biblioteker, saaledes at de kunde være tilgængelige for det Publikum, der ifølge dets Stilling som Aktionærer eller paa anden Maade kunde ønske at faa Indblik i disse Regnskaber. Imidlertid vil det vistnok være ubetimeligt i dette Lovforslag at medtage en udtrykkelig Bestemmelse derom, idet Tinget dog en Gang med Tiden kan vente en Lov om Aktieselskaber, og i en saadan Lov vil der ogsaa kunne tages Bestemmelse om Offentliggørelse af Regnskaber, deres Form o. s. v. Det er vel nok paa dette Punkt, man søger mest forgæves paa Bibliotekerne, men jeg tror dog ikke, der vil være Grund til her at træffe nogen udtrykkelig Bestemmelse derom.

Ser man nu bort derfra, synes jeg dog, der kunde være adskillige Hensyn, blandt andre Pladshensyn, der kunde fritage vore Biblioteker for at skulle ligge og gemme maaske et Hundrede Aar paa gamle værdiløse Tryksager. Imidlertid har den højtærede Minister ment at burde følge de to Bibliotekærer, som have udtalt sig for, at fortrolige Tryksager ogsaa skulde afleveres, og jeg skal derfor ikke stille noget Ændringsforslag vedrørende dette Punkt, idet jeg dog forbeholder mig som min personlige Mening at udtrykke, at det vilde have været rimeligere ikke at medtage dette. Vi komme let ind i et Uføre paa den Maade, naar alt muligt skal lægges til Side. Man kan jo godt forstaa, at en Overbibliotekar, som lever og dør i sin Biblioteksvirksomhed, efterhaanden bliver greben af en Samlermani, saa at han mener, at hans Samling er ufuldstændig, naar ikke alt, hvad der kommer af Tryksager, findes i denne Samling. Men man gennemfører dog ikke denne Tanke paa andre Omraader, f. Eks. ikke over for Pottemagere eller Fabrikanter af Fajance og Porcellæn, uagtet ganske vist disse Sager vilde have en ganske anden Værdi for Fremtidens historiske Forskning end en Masse af de Ting, som nu afleveres paa Bibliotekerne. Imidlertid anerkender jeg de Motiver, der have ledet Ministeren til

at medtage Bestemmelsen, som den er, og vil ikke stille noget Ændringsforslag desangaaende.

Derimod vil jeg gerne henlede den højtærede Ministers Opmærksomhed paa et andet Punkt, vedrørende de Regler, som Ministeren skal udstede efter Lovforslagets Bestemmelser. Da vi i sin Tid havde Lovforslaget om Nybygninger til det kongelige Bibliotek og Statsbiblioteket i Aarhus til Behandling, bad jeg om, at de maatte blive opførte saaledes, at der i dem kunde være et Værelse egnet til Fotografering. Der findes paa disse Samlinger meget værdifulde Ting, som efter Sagens Natur ikke kunne blive udlaante, men som kunde gøres nyttige og frugtbringende i meget højere Grad, hvis der var et Værelse paa Bibliotekerne, hvor det var muligt at tage Fotografier af de Dele af Værkerne, der var Brug for. Man har for saa vidt taget Hensyn til dette Ønske, som der virkelig paa det ny kongelige Bibliotek er blevet indrettet et saadant Værelse til Fotografering, men her vil jeg henlede den højtærede Ministers Opmærksomhed paa muligt i sit Reglement at medtage en Bestemmelse, som kan værne eksisterende Kunstner- og Forfatterrettigheder, saaledes at man ikke kan gaa op paa Bogsamlingerne og tage Fotografier til Reproduktion af saadanne Værker, som ere lovbeskyttede, og hvorover private, f. Eks. Nordisk Forlag, har Eneret, saaledes at man derved kommer til at omgaa Lovene af 1864 og 65 om Kunstner- og Forfatterret. Jeg nærer ingen Tvivl om, at Overbibliotekaren selv har saa megen Konduite, at han ikke vil tillade Fotografering af Værker, der ere kunstbeskyttede i Lovgivningen; men det vilde dog ikke være nogen Skade til, om Opmærksomheden udtrykkeligt blev henledt paa, at der gives saadanne Beskyttelsesregler. Thi hvor megen Pris jeg end sætter paa, at det bliver muligt ogsaa ad Fotograferingens Vej at benytte vore Biblioteker, finder jeg dog, at det vilde være urigtigt mod Kunstnerne og Forfatterne, om dette kunde ske i en saadan Grad, at lov-hjemlede Rettigheder bleve krænkede. Jeg tillader mig altsaa at henlede den højtærede Ministers Opmærksomhed paa dette